

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8 Sh-1

492

Rinore

poezi

Bashkim Hoxha

852-1

H92

BASHKIM HOXHA

Rinore

poezi

73090

12628

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

R R I T J E

Askush s'do donte të ngelej tërë jetën
një fëmijë i vogël që e mëkojnë,
ndryshe ç'kuptim do të kishte shtati që na rritet
dhe kraharori që zgjerohet?

Ndaj ndër aksione rendëm,
në hekurudha,
rrugë
e kantiere,
shtegëtim i bukur i rritjes sonë
ku ne pohonim vetveten.

Sendeve nuk u mësuam vetëm nocionin
mbi katedra, nëpër faqe librash.
Me hap horizontet i përshkuam
mes për mes stacioneve të ditëve...

Duke punuar mësuam ç'do të thotë punë,
duke u përleshur mësuam ç'do të thotë luftë
klase.

Dhe e dimë mirë se buka nuk del nga furra,
ajo nxirret nga balta...

LUFTA E BREZIT TIM ME BORGJEZINË

Ne nuk e njohëm pronën private,
as kambialet, pasuritë e palëvizshme,
dyqanet private grumbulluar në faqet e shesheve
si puçrra të bezdisshme.

Po ne mësuam se dhe një kufomë
mund ta infektojë gjakun fare mirë,
ndaj e luftojmë borgjezinë çdo çast, çdo orë
me vigjilencë e me guxim.

Dhe nuk lëmë mjekër e flokë të gjatë,
pyjeve nuk bredhim për të protestuar,
ne dalim në sheshin e luftës me grushtin proletar
drejt e në nofull për të qëlluar.

Përbaltemi për bukën, rendim në aksione
dhe veshim rrobën e gjelbër të ushtrisë,
me fletërrufetë që përflakin sheshet,
patericën e fundit i heqim borgjezisë.

20 V J E Ç

Nata është e qetë, nata është e butë.
Qetësia është shtrirë gjatë e gjerë
në të gjitha rrugët.

Digjen llambat
si i vetmi mendim
në një tru të qetë,
që fle.
Po si mundesh, vallë,
njëzetvjeçar
i qetë të jesh sa s'ka më?!

Në trurin tim kalon plugu i kohës
dhe rriten ëndërrat si fije bari,
si kallinj gruri piqen mendimet...

Si mundesh, vallë, të jesh i qetë
kur ndien të rritet jeta me kërcitje?

Ditën që mbush njëzet vjet
je si bujku në ditët e para të pranverës.

DITË TË NGROHTA

Çdo njeri ka ëndërra të bukura
që kërkojnë të ngjiten në lartësi,
socializmi është qielli i madh i kaltër
ku ato marrin fluturim.

Dëshirat e fuqishme çdo njeri
me dashurinë e vet përditë i ushqen,
socializmi është stina më e ngrohtë
ku gjelbërimi i zemrës zë shpërthen.

NËNA E DËSHMORIT

Ç'kërkonte mbrëmë nëna e dëshmorit,
ç'kërkonte mbrëmë në sytë e mi?
Ajo më përqafonte dhe heshte
pa më thënë se i ngjaja të birit.

Ishte nata e parë e pranverës,
në qiell hëna u shfaq e kuqe;
unë ndjeva papritur se vetëm për një natë
mund të mbushen gjithë pemët me lule.

Dhe për një natë mund të ndiesh kaq pranë
të kaluarën dhe përjetësinë,
veten më mirë mund ta kuptosh,
ç'kërkohet prej teje mund ta kuptosh më mirë.

* * *

Fëshfërима e kalemit mbi letër
merr forma të ndryshme në mendimet e mia.
Herë-herë më duket si fëshfërима e gurit kur fryn
erë,
herë-herë si fëshfërима e një xhakaventoje blu,
sikur fërkohet deti me brigjet më duket herë-herë.

Ndonjëherë më duket se dikush po vdes,
ose, në të kundërtën,
ndiej frymëmarrjen e një fëmije që fle.

Po, kur dëgjoj zvarritjen e hapave pa qëllim në
trotuar,
e di —
janë vargjet që nuk thonë asgjë.

VJERSHA IME PËR FSHATIN

Kur shkoj në fshat dhe fshatarët
më shtrëngojnë dorën me duart e tyre si plisa dheu,
unë mendoj se duhet të them diçka për ta,
qoftë për respektin që kemi ndaj bukës,
qoftë dhe për djersën e tyre të ndershme.

Dhe dua t'i njoh më mirë, patjetër t'i njoh,
duke u përbaltur më shumë përkrah tyre,
dhe të bëj një vjershë të mirë për ta,
të dobishme si gruri i fushës.

KËNGË PËR LULIN, MËSUESEN E FSHATIT

Ti e deshe shumë qytetin e lindjes,
dhjetra këngë dashurie për të thure;
po ç'kuptim do të kishte, ç'kuptim
nëse pranvera do të çelte vetëm një lule?

Ti thure këngë për qytetin e lindjes,
për detin, erërat, njerëzit që doje;
tani në një udhë të largët dimërore
fëmijët të presin mes dëborës.

Dhe e lumtur ndihesh sërish
në atë fshat të largët, diku në veri,
jeta është më shumë se një qytet,
dhe nuk jetohe vetëm për një dashuri.

RRUGËT

Të kam thënë se nuk më pëlqejnë rrugët me baltë,
të bëhem me baltë në rrugët me baltë,
të shëtis me çizme në rrugët me baltë,
të kam thënë se nuk më pëlqen.

Dhe ja, prej meje more telegramin
«U nisa në x-fshat».
U nisa, mos u çudit,
duhet t'i shtrojmë gjithë rrugët me asfalt.

S H O K Ë

Ku janë sot shokët e maturës,
bisedat e shqetësuarra në mesnatë, ku janë?
Dhjetra mendime drejt ëndrrash të ngrohta
si zogj shtegëtarë nisnim varg...

Tani njëri është larg në jug,
tjetri është larg në veri;
në gjeografinë socialiste të atdheut
zgjaten rrugët e rinisë.

Çfarë shkruam dikur në hartime,
sot hedh shtat, rritet në jetë,
janë shkundur petalet e bardha naive
dhe të pjekura kokrrat mbeten.

UNË DHE SHOKU IM SKULPTOR

Ka shumë vajza të bukura në vendin tim
që nëpër aksione gjithmonë i gjen;
ka shumë djem të pashëm e të fuqishëm,
socializmi në dejet e tyre zien.

Ka pleq mollzanxjerrë që mblidhen në festa,
që kanë bërë Luftën, dhe bij të bukur;
ka nëna të dhembshura,
që vazhdimisht ruajnë nga një pikë lot
për ndarjet, takimet,
çastet e lumtura.

Rinia dhe burrëria nuk duhen lënë të ikin,
pleqëria dhe dhembshuria nuk duhen lënë të vdesin,
në vendin tim kanë shumë punë skulptorët,
në vendin tim kanë shumë punë poetët...

EPIKË

Gjyshërit e mi kanë qenë njerëz të ndershëm,
gjyshërit e mi kanë qenë njerëz të mirë,
ata në shekuj e deshën tokën
siç deshën fëmijët.

Këngët e tyre mund të ishin të qeta si fëmijët,
të buta si frymëmarrja e tokës mund të ishin vallet,
por ëndërrat e tyre zgjoheshin
nga trokthe kuajsh në mes të natës.

Dhe tingujt dilnin si kushttrim
dhe rreptë në valle i lëviznin kokat,
kështu në shekuj lindi arti ynë epik
i kushtëzuar nga epokat.

DUKE DËGJUAR NJË KËNGË TË HARRUAR
PËR KURBETIN

Pemët që rriten kënetave
frutat të hidhura i kanë,
këngët e lagura nga dhembja
të hidhura janë...

Dëgjo këtë këngë dhe do të ndiesh
se si përpëlitet një zemër që vuan
me shpresën e vetme dërguar diku larg
në dhera të huaj.

Këngë e kurbetit,
këngë e harruar!
Duke u ngritur kështu si nga një gjumë letargjik,
na bëre të mendojmë për dhembjen që shkuam
dhe gëzimin e sotëm ta ndiejmë më mirë.

KUR U VAR KOMITI

Motiv i vjetër

Koka pranë degëve,
trim komit i maleve,
këmbët pranë luleve,
trim komit i maleve.

Era trupin e tij tund
majtas-djathtas. Dhe ai
dhe i vdekur vallen hedh,
mban një gjethe si shami.

HISTORIA

Bismarku thoshte se Shqipëria është vetëm një shprehje gjeografike.

Në dhjetra gjuhë kanë folur Bismarkët nga konferenca paqeje e nga traktate të fshehtë, ndërsa populli im në truallin e tij vazhdonte ciklin që quhet jetë.

Punë, luftë, këngë, dashuri, gjumë dhe ëndërra të bukura për të nesërmen... Bismarkun e fusin në botime luksi pas kopertina kadifeje.

Populli im i përtërirë e i rilindur përmes brezave rrugë në histori i hapi vetes, ndërsa veshur nga gria e pluhurit ngeli Bismarku, burgosur në raftet e bibliotekës.

Përditë historinë e tyre shkruajnë popujt,
pavarësisht nga profecira Bismarkësh,
nuk është jeta tragjedi e lashtë,
fatet e botës s'i përcaktojnë orakujt!

DIMRI I PERANDORIT

Vasil Laçi

Atë ditë ti vije rëndë-rëndë
me një ballon brenda vetes
fryrë me iluzione...

Të ftohta qenë malet.
Nga bora, mendove.
Të ftohta qenë fushat.
Nga era, the.
Të ftohtë qenë njerëzit.
Nga se,
nga se?

Plumbi i Vasilit s'të preku dot¹ në zemër,
por ballonin e iluzioneve të një perandorie e shfryu
dhe ti në sapoardhje mendove ikjen
nga këmbët sytë.

Të ftohta qenë malet.
Nga bora, mendove.
Të ftohta qenë fushat.
Nga era, the.
Të ftohtë qenë njerëzit
Nga se,
nga se?

Në rrugët e ngushta të një vendi të vogël
perandoria
njohu dimrin e vet.

SHOQJA JONË E LUFTËS

*Për Liri Geron shokët e saj thonë
se ishte një vajzë ëndërrimtare...*

Ka pranvera lule shumë,
kanë lumenjtë gurgullima,
ka në qiell zogj pa numër,
kanë njerëzit ëndërra shumë,
Liri Gero, o moj trime.

Është një moment i vetëm në prag të lindjes së
diellit,
një moment i vetëm në ngjyrë jargavani,
kur dëgjon zërat e jetës të mbledhura në një
pikë
që i përket edhe ditës dhe natës.

Atëherë të lind dëshira të bësh gjëra të
bukura,
përtej kufirit të pamundësisë të shkosh,

të lind dëshira të qeshësh, të thurësh këngë,
të ndjekësh fluturat dhe xixëllonjat.

Kërkon të bësh diçka për njerëzit,
diçka që nuk e bëre në ditën që iku,
po që mund ta bësh në ditën që do zbardhë...

Nisi ëndrrat ngado fluturim,
në qiellin e madh të kohës le t'u rriten krahët
edhe nëse qielli vjen erë baruti,
edhe nëse kur pinë ujë burimeve në buzë u
ngrin gjaku,

edhe nëse lufta egër të troket në derë
jo si një baloz i largët përralle,
po me një kondak dyfeku që të godet në trup
dhe një tytë që kërkon në zemër rrahjet,

dhe një shkelje me këpucë me thumba në
trupin tënd,
dhe një masakrim në trupin e popullit tënd,
dhe një tharje bari e lulesh mbi dheun tënd,
dhe një grumbull zjarresh në syrin tënd.

Nisi ëndërrat ngado fluturim,
në qiellin e turbullt të kohës le t'u rriten
krahët;

hapësirat e ditëve që do vijnë ato do mbushin
me cicërima
edhe rënduar nga baruti, edhe përzhitur nga
flakët.

Nisi ëndërrat ngado fluturim
në horizontin që sheh dhe përtej vijës së
horizontit,
ai që kurrë nuk ëndërroi gjërat e largëta,
edhe gjërat e afërta t'i kuptonte s'që i zoti.

Ëndërro për ditët e reja
duke jetuar ditët e rënda të Luftës,
kjo është më e vështira se të gjitha,
më e madhërishmja, njerëzorja, e bukura.

Ka pranvera lule shumë,
kanë lumenjtë gurgullima,
ka në qiell zogj pa numër,
kanë njerëzit ëndërra shumë,
Liri Gero, o moj trime.

R R E T H I M I

Njerëzit janë të qetë, jashtëzakonisht të qetë, aq sa të duket e pabesueshme fjala rrethim (si një gjembaç i egër që gabimisht ka çelur mes barit të butë jeshil).

Njerëzit hipin dhe zbresin nga urbanet, bëjnë kozmetikë, mësojnë këngë të reja, ndërsa fjala rrethim nënkupton tanke nëpër rrugë dhe rrëkezat e gjakut në fytyrë të rrjedhin...

dhe ti t'i lidhësh flokët me dy fjongo të kuqe dhe të vesh një kapele sipër tyre, dhe të veshësh një uniformë ushtarësh patjetër për të mos qenë e ngadaltë në luftë...

dhe të mos vish tek unë sapo të dëgjosh
të zakonshmin sinjal dashurie,
po ëndërrat t'i kreshpëroje si era dallgët
një sinjal i zgjatur borie...:

Megjithatë rrethimi është
i egër dhe real pranë nesh përditë,
nuk ka nevojë të kërcasin bombat,
nuk ka nevojë të ngjiren boritë.

Atë e ndiejnë jo vetëm brigjet,
atë e ndien jo vetëm buzë kufirit,
në qoftë se gjoksin i ke vënë kohës,
çdo çast kudo të është i pranishëm...

Në qoftë se shqetësohesh për socializmin
si për një fëmijë të dashur, atë e ndien
se si të hyn në dhomë si një korent ajri
sapo të hapësh pak dritaren...

Dhe të shefi burokrat, ai është trupëzuar,
rrethimi është dhe tek izmat e moda,
duke marrë fjalën në luftën klasore,
ke shkrepur breshëri e mijra bomba,

ke nxjerrë tanket nëpër rrugë
dhe ke shpallur mobilizimin e ushtrisë
edhe duke qenë i qetë këtë pasdite,
edhe pse të duket e pabesueshme fjala rrethim.

DUHET TË ËNDËRROJMË

Kur revolucioni këmbëzbathur çante akullin e
rrugëve të vjetra të Petërburgut
dhe zhele-zhele bërë nga baruti hynte në Pallatin
e Dimrit,
kur thërrimet e bukës ishin për t'u vënë në unaza,
jo brilantet,
«Duhet të ëndërrojmë»,

— tha Lenini.

Dhe papritur këmbët e zbathura shkelën mbi
parkete
dhe zhelet u kthyen në kostumë të hekurosura më
së miri,
thërrimet e bukës u kthyen në fara gruri që
mbollën hapësirat e mëdha të pafundme
kur «Duhet të ëndërrojmë»,

— tha Lenini.

Dhe më e qartë u bë dita e sotme dhe e nesërme,
dhe të gjithë e kuptuan se revolucionin
e bëjnë njerëz prej mishi e gjaku, prej gëzimi dhe
loti
që dinë të luftojnë e të ëndërrojnë.

Po Lenini nuk tha t'ia këpusnin gjumit
në rrugët e acarta të dimrit,
ai që e bëri këtë gjë, në mëngjes u gdhi
me qarkullimin e gjakut komunist, të ngrirë.

Të ëndërrosh, sipas Leninit, do të thotë të jetosh
të sotmen
dhe pa mbyllur sy, në ato që sheh përditë, të
ndiesh të nesërmen,

për ta transformuar sipas dialektikës
me kurajë, vullnet, dashuri dhe djersë të ndershme.

NJË MIJË KËNGË DHE NJË VJERSHË

Një mijë këngë jam gati të bëj për heronjtë
që dëshirat e mëdha të secilit trazojnë si era
prushin,
i takojmë çdo çast, çdo orë
në të njëmijë rrugët.

Një mijë këngë jam gati të bëj për punëtorët
që shpatullat kanë vënë në themele të shtetit...

Një mijë këngë jam gati të bëj për socializmin e
rininë time,
për ëndrrat e pastra e të ndershme
që na bëjnë të kuptojmë ekzistencën
dhe rrugët e shumta të jetës.

Një mijë këngë jam gati të bëj për dashurinë
që na bën të përgjysmojmë kohën e të dyfishojmë
hapësirën
dhe do të ndihem i kënaqur si bredhat
që nuk njohin kurrë dimër.

Por po bëj një vjershë kundër burokracisë.
Kur flas kundër saj, unë i kam pohuar të gjitha,
që nga mendimet majëlarta për shtetin proletar
deri te gjërat e përditshme si dashuria.

Ç'I THA NJË BUROKRATI KRYETARI I GRUPIT TË KONTROLLIT PUNËTOR

Kur përmbysëm pushtetin e vjetër,
përmbysëm burokracinë e tij.
ne ndiemë se po ndërtonim diçka tjetër,
diçka që s'e patëm më parë.

Konstruktua makinën e re të shtetit
si një lokomotivë plot vrull, energji
dhe ajo i tërhoqi punët përpara
dhe i tërheq për bukuri.

Dhe vumë në të nëpunësit tanë
të bënin detyrën e fugistit,
në furrën e madhe pa pushim
qymyrin me lopatë të hidhnin.

Dhe të gjithë bashkë e secili veç e veç
detyrën tonë të përbashkët kryejmë
për të arritur atje për ku u nisëm
që në fillim të luftës.

Dhe nuk do të lejojmë që një mëngjes
papritur

të gdhihemi bllokuar s'di se si,
ngaqë dikush qymyrin e përbashkët
e hedh në sobën e interesit të tij.

Kur përmbysëm pushtetin e vjetër,
përmbysëm burokracinë e tij.
Dhe duhet kuptuar se ndërtuam diçka tjetër,
diçka që s'ka qenë kurrë më parë.

V A Z H D I M Ë S I

Në qoftë se dje nuk kishim asgjë
dhe sot i kemi të gjitha që nga komforti i shtëpisë
e deri te pushteti,
kjo nuk do të thotë, kurrsesi nuk do të thotë,
se erdhi koha të bëhemi të qetë.

Bukuri.

Po kjo nuk do të thotë se revolucionin e mbaruam,
kjo nuk do të thotë kurrsesi.

Kjo nuk do të thotë se llogoret i bëmë pistë
vallëzimi
dhe se gjakun e bëmë rubin për të zbukuruar
unazat,
kjo nuk do të thotë të rrahim gjoksin për ç'ka bëmë.

Kjo nuk do të thotë se revolucionin e mbaruam,
nuk do të thotë kurrsesi,
kjo do të thotë se duhet të bëjmë shumë
që zemra të na rrahë gjithmonë partizane
dhe të ruajmë të pastër gjakun komunist.

KOMUNISTËT

Te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund

Te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund

Te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund

Te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund

Te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund
te jesh i pastër dhe i dritshëm në dritë e dritë në fund

K O M U N I S T Ë T

Të jesh i pari që në fillim të ditës e deri në fund
të natës,
të jesh i pari që nga mbledhjet, pagjumësia, halli e
kënga,
të jesh komunist, është detyrë e vështirë,
ndoshta më e rënda.

Por ju nuk zgjodhët rrugë të lehta,
ndryshe nuk do të bëheshin kaq shumë gjëra,
nuk do të ngriheshin kaq shumë gjëra të reja
që nga pushteti deri te kënga.

Dhe kur ndonjë ka dashur mbi taserën të hipë
si mbi një qilim fluturues për të arritur diku,
ju i keni treguar se nuk mund të shkelet me
këmbë,
si mbi qilim,
mbi flamur.

PARTIA

Ka vite, që kur nisa të njoh botën,
një këngë dua të këndoј,
ka vite që matem të shkruaj
dhe nuk them dot gjë për Partinë.
Nuk dua të ngrihem mbi ballonat e fjalëve,
jetën për të në heshtje jap më mirë.

Dhe sot një këngë marr guximin të ngre,
vetëm duke u mbështetur te të gjithë ju.
Në pauzat midis dy vargjeve të dashurisë sime
secili të vendosë dashurinë e tij të pafund.

Partia —
dashuria më e madhe,
dashuria që u jep jetë gjithë dashurive.
Është dielli që ngroh rininë tonë
dhe i jep asaj klorofilin.

(Po të krahasoj Partinë me diellin,
të gjithë do të thonë, e kanë bërë këtë gjë të tjerë,
po kjo do të thotë se është e vërtetë
dhe e përgjithshme për ne të gjithë.

Partia —

një komb të tërë e ngriti më këmbë,
përtëriu zemrën e plakut njëqindca vjeçar
dhe buzët e tij të thara i bëri fyell për t'i kënduar
jetës,
përtëriu vogëlushët,
të gjithë njerëzit i burrëroi dhe i rinoi
njëkohësisht,
i bëri të ndiejnë gëzimin e të gjitha stinëve.

Ka njëzet vjet që dua të them diçka për Partinë
dhe nuk e di në jam i zoti ta bëj këtë gjë.
Këtë këngë mora guximin ta ngre vetëm duke
besuar
se në pauzat midis rreshtave
secili do të vendosë dashurinë e tij për Të.

KUNDËR REFORMISTËVE

Thellë e më thellë në kënetë zhyten
qerret e shteteve e qeverive.

— Reforma! Reforma!, — dëgjohen thirrje. —
Ato e lëvizin historinë!

Dhe vijnë Rosinantët kockë e lëkurë,
reformistë gjithfarësh vijnë;
lidhen pas asaj që zhytet
thellë e më thellë në baltovinë.

Kuaj gërdallë reformat;
për të çuar përpara netët dhe ditët,
duhen buldozerë mijëra kuajsh fuqi...
Revolucioni vetëm tërheq historinë!

NJË BOTË QË VDES

Në Manhatan, Uollstrit, Moskë, në ekzotikën
japoneze,
nëpër rrugët me drita që skuqin si sytë në ethe,
pas zhurmë supersonikësh, sensasionesh, najt'
klubesh
rënkon një botë duke vdekur.

Te këto shëndritje reklamash
janë purpuri i plagëve të saj mbushur me qelb,
llomotitjet dekadente për fundin e botës,
kllapitë e një bote që po vdes.

Mbërthyer nga kriza, nga dhembje mishrash,
në qelbëzim plagësh duke vdekur, një botë e
vjetër rënkon.
Ndërsa nga frymëmarrja e revolucionit zgjerohet
i shëndetshëm kraharori i kohës sonë.

BISEDË ME NJË SHOK PROLETAR PËR LUFTËN KUNDËR BORGJEZISË

* * *

Unë nuk u besoj pëllumbave të tyre të bardhë,
ata mund ta ndynjë fare mirë kostumin ditën e
diel në lulishte.

Nuk u besoj më fjalëve, konferencave,
ato janë si gjethet e rrushit
për të fshehur më kot diçka lakuriqe.

Nga flamurët e bardhë të kapitullimit të merren
sytë,
siç të merren sytë nga bardhësia e pafund e
dëborës...

* * *

Vër veshin në qetësinë e natës.
Përpiqu të dëgjosh përtej diplomacisë së fjalëve të
bukura.

Vërshimi i lumenjve në stinën e shirave është më
i qetë,
zhurmërima e rrënjëve në pranverë është më e
butë.

Në dhjetëra mënyra përpiqen të na vrasin,
organizojnë luftën kundër meje dhe teje,
përpiqu këtë gjë ta kuptosh...

* * *

Përderisa ty përpiqen të të vrasin fshehurazi
dhe përderisa këtë gjë ne e dimë fare mirë,
flake tej gjethen e rrushit, le ta rrëzojë vjeshta
dhe ta deklarojmë gjithçka botërisht.

Dil hapur ballë për ballë,
merr në shënjestër sytë, hundën, buzët.
Një mijë herë më mirë kërcitja e plumbit në kafkë,
se helmi në vesh apo mbytja nga puthjet.

* * *

Nuk e duam luftën.
E duam qetësinë e mëngjeseve dhe këngën e
bilbilave.
Më ke parë sa i ëmbël, sa i dashur
jam me njerëzit e mi në gëzime?...

E duam paqen, por të ndershme,
se ndryshe do të na vinte turp për të përditë.
Do të na dukej sikur hanim drekë edhe darkë
bukë të grabitur.

Ndaj luftojmë për të, luftojmë,
asgjë absurde nuk ka në këtë fjalë,
është njësoj si të thuash se një fëmijë i bukur
vjen përmes shëmtimit të nënës nga barra.

* * *

Përderisa ty përpiqen të të vrasin fshehurazi
dhe përderisa ne këtë gjë e dimë fare mirë,
flake tej gjethen e rrushit, le ta rrëzojë vjeshta
dhe ta deklarojmë gjithçka botërisht.

Copën e kuqe të toreadorit
mos ki frikë t'ua shpalosësh para syve demave
dhe këtë ti di ta bësh fare mirë,
përderisa ke mbetur i ndershëm.

POEZIA

Unë nuk dua të jem vetëm me vargjet e mia
si udhëtari me hijen e vetes në shkretëtirë,
unë eci në jetë duke kënduar në korin e klasës
ku secili ka zërin e tij.

Po të mos ishte kështu, kënga ime do endej,
do endej
e së fundi do vdiste
nga lodhja, mërzia dhe etja.
Unë e kuptoj:
do të kem vlerë gjersa të jem i përgjithshëm
duke qenë njëkohësisht i përveçëm...

N Ë P Ë R R R U G Ë

Kam ecur dhe eci shumë nëpër rrugë,
nga jugu në veri, nga veriu në jugë.
Shpeshherë ekuinokset e stinëvé apo ndërrimet e
viteve
më kanë gjetur nëpër rrugë.

Rend të takoj punëtorët, të qëndroj me ta,
të ndiej erën e djersës dhe kënaqësinë e larjes pas
punës,
të ndiej si jeta lëviz në çdo çast
duke të rrëshqitur para syve, nëpër duar.

Të ndiesh lëvizjen e njerëzve drejt dashurisë,
të shqetësohesh për hallet dhe gëzimet e tyre,
është njëlloj si të shfletosh dhjetëra libra,
se të fantazosh tërë jetën është më shumë...

E ARDHMJA IME PA ZËRA PROFETËSH

Duke shembur minare xhamish,
sakatosjen e artit nëpër ikona duke pështyrë,
unë veten e ndiej më të lirë.

Nga zërat e priftërinjve kur iki,
me logjikën naive të fesë kur tallem,
unë veten e ndiej më të rritur.

Dhe nuk përmbys kupën e qiellit si filxhan
pas ravijëzimesh, resh dhe yjesh
të ardhmen time për të parë.
Unë atë e shoh vetëm te duart
(jo te vijat),
te kallot.

Partia horizontet m'i ka bërë të qarta,
besimin mbështes mbi shpatullat e klasës.
Mjekra profetësh s'më mjegullojnë të ardhmen,
horizontet nuk thyhen në xhame altarësh.

Durrës 1967-1977

BISEDË NGA TUNELI I DEVIJIMIT TË DRINIT

Ti nuk e di se është dhe ky tunel buzë Drinit
ku gjëmojnë pistoletat e betonierat me zhurmë.
Këtu dhe dita dhe nata bëhen ditë,
si nëpër dasma nuk ka gjumë.

Ti tani fle dhe nuk e di
se zgjuar me punëtorët jam dhe unë.
Unë vetë kam kërkuar: le të shoh më pak
ëndrra,
vetëm realisht të jetoj më shumë...

D Ë S H I R Ë

Dua të vijnë sot punëtorët që njoha kudo
të pagjumë e çizmepërbaltur;
në këtë libër të hyjnë pa trokitur,
kanatet e vjershave janë hapur.

Dhe po të mos jenë të pranishëm në çdo varg,
unë do t'i gris këpucët kantiereve, maleve rrugëve,
gjersa nëpërmjet vargjeve të ndihet jeta
si frymëmarrja jonë nëpërmjet buzëve.

F È M I J È T

Ti mund të jesh i lodhur e i pagjumë,
sapo je kthyer nga zbori apo nga betonimi,
ata të afrohen lehtë-lehtë.
me shqetësimet e tyre naive.

Dhe nga peisazhi i lodhjes zhduket pagjumësia
dhe zbresin tonë të buta lirike.
Fëmijët enden si pulëbardha
mbi detin e shqetësimeve të të rriturve...

MBRESA NGA NJË SHËRBIM TE DETARËT

Për një detar nuk pyesin sa vjeç është,
nuk pyesin se në cilin vit ka lindur,
as se në cilin vit ka vdekur nuk pyesin kurrë.
Me zëra të qetë si murmurima dallgësh në
muzg
ata pyesin vetëm sa furtuna ka kaluar...

Ndoshta kështu duhet pyetur për të gjithë
njerëzit.

PESHKATARËT E VJETËR

Ata hedhin grepat e tani presin
duke sjellë ndër mend dhjetra ngjarje,
dhjetra kujtime si peshq të artë
tërheqin bashkë me tonjat përmes valëve.

Tërë jetën në det menduan për brigjet,
tani në tokë për detin mendojnë;
jeta e tyre si në ekuinoksin e stinëve
qëndron midis detit dhe tokës.

Dhe ata e dinë, tek qëndrojnë ashtu
si shkëmbinj buzë detit duke pritur,
askush s'i desh brigjet se ta më shumë,
askush më shumë se ta në detra nuk pat ikur.

DETARI PLAK
KUR U NDA NGA DETI

I kishte sytë të zinj detari plak,
sa keq që s'i kishte të kaltër,
ndryshe atë ditë që dilte në pension
ç'do merrte si kujtim nga deti vallë?

Në mollëzat e tij si në brigje shkëmbore
të rrahura nga dielli dhe kripa
erërat e ndarjes, që traznin zemrat,
stërkala lotësh sillnin.

Ai kishte gjithë detin brenda tij...

D U R R Ë S

Ti më flet me gjuhën e valëve dhe unë të kuptoj,
më flet me gjuhën e diellit dhe unë të kuptoj,
më flet me gjuhën e erës dhe unë sërish të kuptoj,
megjithëse nuk thua asnjë fjalë.

Më flasin kështu rrugët, shtëpitë, sirenat,
lashtësia jote më flet nga thellësitë
e shfaqur në fytyrat me kozmetikë balte të muzeut,
e fshehur nën tokë me një mozaik.

Gjuhën tënde unë e njoh fare mirë,
se ty të kam të tërin thellë brenda vetes,
unë jam përjetësisht i lidhur me ty
si pulëbardhat me detin.

ARKEOLOGU

Te këmbët e tua amfiteatri.

Ç'tragjedi e lashtë luhet aty,
ç'personazhe lëvizin,
monologje të gjata mijëra vjetësh
në heshtje duke recituar?

Ti gërmon dheun dhe hyn që lart
si një «deus ex machina» i vonuar.

RESTAURIMI I KALASË SË DURRËSIT

Nëpër shekuj qëndroi më këmbë kjo kala
duke sfiduar zemërime perandorësh,
kaluan rrebeshe, lanë firmat e tyre
në gurët e shembur nga topat.

Transplatimin e lëkurës së gurtë
bëjnë tani punëtorët,
me gurë të marrë nga koha jonë
sikur kërkojnë të lidhin epokat.

NJË KËNGË PËR DASHURINË

Njerëzit kanë ardhur në botë dhe kanë ikur,
po dashuria ka mbetur
jo në muzeume e faqe librash,
e gjallë brenda njerëzve.

Te njerëzit e thjeshtë, te heronjtë e legjendave
dhe në rrënojat e luftërave ngrihet ajo madhërisht.
Përzihej me para, interesa, mbretër, hidalgo,
po prapë te ne vjen e pastër çuditërisht.

Vjen deri në kohën tonë, te kjo mbrëmje vjeshte,
te kjo rrugë me gjethe të zverdhura bukur,
te kjo përcjellje e një dite për të ardhur dita tjetër,
me shqetësime të njëjta, me shqetësime të
ndryshme.

Mbi dhjetra probleme, mbi dhjetra shqetësime që veç e veç kemi dhe të dy bashkë, unë dhe ti, si zog i brishtë mbi një tel të zhurrmshëm telefoni dashuria jonë e madhe rri.

Në qetësinë e luadheve prej bari, në zhurmerimën e punës përherë ajo është pleksja e emrave tanë me kohën që jetojmë...

TË SHTUNËN PASDITE

Unë të prisja ty si zakonisht.
Askush nuk e vinte re se ti mungoje atë pasdite.

Pastaj ti erdhe.
Dëbora nuk ishte më dëborë, —
pëllumba të bardhë qenë ulur mbi degët e bredhave
atë të shtunë pasdite.

PASQYRA E LËNDËS

Faqe

Rritje	3
Lufta e brezit tim me borgjezinë	5
Kërkesë për jetën	6
20 vjeç	7
Ditë të ngrohta	9
Nëna e dëshmorit	10
Fëshfërima e kalemit mbi letër	11
Vjersha ime për fshatin	12
Këngë për Lulin, mësuesen e fshatit	13
Rrugët	14
Shokë	15
Unë dhe shoku im skulptor	16
Epikë	17
Duke dëgjuar një këngë të harruar për kurbetin	18
Kur u var komiti	19
Historia	20
Dimri i perandorit	22
Shoqja jonë e luftës	24
Rrethimi	27
Duhet të ëndërrojmë	30
Një mijë këngë dhe një vjershë	32
Ç'i tha një burokrati kryetari i grupit të kontrollit	

punëtor	34
Vazhdimësi	36
Komunistët	38
Partia	39
Kundër reformistëve	41
Një botë që vdes	42
Bisedë me një shok proletar për luftën kundër borgje- zisë	43
Poezia	46
Nëpër rrugë	47
E ardhmja ime pa zëra profetësh	48
Bisedë nga tuneli i devijimit të Drinit	49
Dëshirë	50
Mbresa nga një shërbim te detarët	52
Peshkatarët e vjetër	53
Detari plak kur u nda nga deti	54
Durrës	55
Arkeologu	56
Restaurimi i Kalasë së Durrësit	57
Një këngë për dashurinë	58
Të shtunën pasdite	60

Tirazhi 1500 kopje

Format 70x100/32

Stash: 2204-72

KOMBINATI POLIGRAFIK — Shtypshkronja e Re

Tiranë, 1977